

POROČILO

O SAMOUPRAVNI ORGANIZIRANOSTI, PRIKAZ STANJA, PROGRAMSKI CILJI IN NEKATERI PROBLEMI VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA V OBČINI LJUBLJANA-SIŠKA

Samoupravna organiziranost

S sprejetjem ustave in zakona o združenem delu smo ustvarili osnovo za take samoupravne in družbenoekonomske odnose, ki morajo dati delovnemu človeku možnost odločanja na vseh področjih združenega dela, torej tudi na področju vzgoje in izobraževanja.

Najbrž je ni razprave o razvoju samoupravne socialistične družbe in samoupravnih odnosov, v kateri ne bi — vsaj posredno — opozorili na pomembno vlogo samoupravne socialistične vzgoje in izobraževanja in vzgojnoizobraževalnega sistema. Saj je končno človek naše največje bogastvo; investirati vanj, omogočiti mu pogoje za optimalen razvoj njegovih sposobnosti, pomeni graditi kapital, ki se nam bo obrestoval v večji produktivnosti, z razvojem tehnologije, z racionalnejšim delom in kar je najpomembnejše, z visoko stopnjo razvitosti samoupravljalne zavesti in odnosov.

In prav zato smo vzgojo in izobraževanje opredelili kot področje posebnega družbenega pomena. Prav zato je tudi to področje vtakano v vrsto družbenih dokumentov kot tista prednostna naloga, ki ji moramo posvetiti izjemno skrb pri nadaljnjem razvoju samoupravne socialistične družbe in odnosov.

Izobraževalno skupnost občine Ljubljana-Siška so s sklenitvijo samoupravnega sporazuma ustanovili delovni ljudje in občani skupaj z delavci vzgojnoizobraževalnih organizacij v občini Ljubljana-Siška.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi je bil sprejet na ustanovni in 1. redni seji skupščine izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška dne 26. 12. 1974. Konstituiranje je bilo torej pravočasno, to je pred 31. 12. 1974. Vse potrebne priprave za konstituiranje je vodil iniciativni odbor za ustanovitev občinske izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška, ki je na ustanovni seji podal poročilo o svojem delu in s sklepom o ustanovitvi izobraževalne skupnosti dobil od novo konstituirane skupščine razrešnico. Do dneva konstituiranja skupščine je samoupravni sporazum podpisalo več kot 85 % podpisnikov.

Na 1. seji skupščine izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška je bil sprejet tudi začasni statutarni sklep, statuta pa zaenkrat še ni, čeprav je v pripravi. Tako tudi ta samoupravna interesna skupnost sodi med tiste, ki še niso sprejele vseh potrebnih samoupravnih splošnih aktov.

Izobraževalna skupnost občine Ljubljana-Siška ima naslednje organe upravljanja:

- skupščino izobraževalne skupnosti,
- izvršni odbor skupščine,
- samoupravno razsodišče,
- odbor za samoupravni nadzor.

Skupščina izobraževalne skupnosti je dvodomna: zbor uporabnikov ima 58 delegatskih mest, zbor izvajalcev pa 28 delegatskih mest.

V zboru uporabnikov ima svojega delegata vsaka krajevna skupnost v občini Ljubljana-Siška (teh je 21), 30 delegatskih mest imajo OZD s področja gospodarstva, 7 delegatskih mest OZD s področja negospodarstva.

V zboru izvajalcev je 13 delegatskih mest za vse osnovne šole, 7 delegatskih mest za vse vzgojnovarstvene zavode, po eno delegatsko mesto pa imajo še vzgojnoizobraževalne organizacije: gimnazija Sentvid, Glasbena šola Franca Šturma, Vzgojni zavod Frana Milčinskega, Vzgojna posvetovalnica Šiška (svetovni center), Izobraževalni center Litostroj, Strokovni center železniškega gospodarstva, Vzgojni zavod Janeza Levca ter Zveza prijateljev mladine občine Ljubljana-Siška.

Skupščino in oba zbora vodijo predsedniki, ki so bili izvoljeni izmed delegatov.

Skupščina izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška je izvolila tudi 11-članski izvršni odbor, ki ga vo-

di predsednik. Člani izvršnega odbora so delegati — člani delegacij uporabnikov in izvajalcev, pri čemer so izvajalci v izvršnem odboru zastopani s 5 člani.

Za uresničevanje določenih skupnih interesov, enotne politike za čim bolj skladen razvoj vzgojnoizobraževalnih dejavnosti in pogojev za njihovo delo, za zagotavljanje solidarnosti, za opravljanje zadev skupnega pomena in usklajevanje drugih potreb, ustanovljajo delavci in občani občine Ljubljana-Siška prek občinske izobraževalne skupnosti Ljubljana-Siška, skupno z ostalimi izobraževalnimi skupnostmi mestno izobraževalno skupnost Ljubljana. V skupščino mestne izobraževalne skupnosti Ljubljana delegirajo delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Siška, prek občinske izobraževalne skupnosti Ljubljana-Siška, petnajst delegatov iz delegacij delavcev v TOZD, občanov v KS in delovnih ljudi v OZD, ki opravljajo naloge na področju vzgoje in izobraževanja, upoštevaje sorazmerno zastopnost vseh treh področij.

Skupščina izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška je imela dosedaj 8 sej, izvršni odbor pa je zasedal petnajstkrat.

Poleg statutarnih in organizacijskih vprašanj je skupščina izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška razpravljala o tekočih nalogah iz svoje pristojnosti ter med drugim obravnavala:

- letne programe s področja vzgoje in izobraževanja,
- finančne načrte in zaključne račune iz svojega področja,
- program usmerjenega izobraževanja v SR Sloveniji,
- horizontalno in vertikalno usklajevala programe ljubljanskih izobraževalnih skupnosti ter nalogah v zvezi z dokočnim oblikovanjem programa občinske izobraževalne skupnosti Ljubljana-Siška,
- problematiko v zvezi z izvajanjem 5-letnega programa gradenj osnovnih šol in VVZ, ki se financirajo iz sredstev samoprispevka ter finančni načrt sklada ljubljanskih občin za gradnjo šol in VVZ za leto 1975 in 1976.

V letu 1976 je obravnavala tudi predlog izhodišč za sestavo družbenega plana razvoja občine Ljubljana-Siška za obdobje 1976—1980, kakor tudi obravnavala samoupravni sporazum o osnovah plana občinske izobraževalne skupnosti. Občinska izobraževalna skupnost je sooblikovala in sprejela tudi merila o oblikovanju sredstev za financiranje programov vzgojnoizobraževalnih organizacij na območju Ljubljane, razpravljala o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje, potrdila program gradnje objektov iz samoprispevka II ter razpravljala še o nekaterih drugih vprašanjih.

Izobraževalna skupnost občine Ljubljana-Siška dosedaj še ni imela skupnega zasedanja kot enakopraven zbor v delu občinske skupščine Ljubljana-Siška.

Prikaz stanja

V občini Ljubljana-Siška je 12 osnovnih šol, od tega 10 samostojnih, 2 centralni s štirimi podružničnimi šolami (Skaručna, Utik, Sora in Topol); eno šolo (Topol) uvrščamo med višinske šole.

Celodnevni pouk imata dve šoli v celoti (Stane Kosec in Tine Rožanc), ena šola (Alojz Kebe) pa ga postopoma uvaja.

Osnovne šole obiskuje 8.409 učencev (214 več kot lani) v 294 učnih oddelkih. Od tega je v celodnevni osnovni šoli 790 otrok v 29 oddelkih, kar pomeni 9,4 % vseh šolarjev v Šiški in 9,9 % vseh učnih oddelkov. Osnovna šola Stane Kosec ima v 15 oddelkih 406 učencev, Tine Rožanc v 10 oddelkih 273 učencev in Alojz Kebe v 4 oddelkih 1. in 2. razreda 111 učencev.

1.751 otrok (ali 20,8 % vseh učencev) je zajetih v oddelke podaljšanega bivanja, ki jih je v občini 70. Omenjamo še, da je 139 otrok vključenih v oddelke podaljšanega bivanja osnovnih šol v občini Center, in sicer na OŠ Prežihov Voranc 54, Tone Cufar 53, Ledina 19, Majde Vrhovnik 5, Tone Tomšič 4, dr. Jože Potrč in Prule po 2 otroka.

Pri osnovni šoli Franc Mren Vodice dela tudi en oddelek vzgojno-varstvene organizacije.

Na območju občine je še vedno 290 učencev-vozačev (OŠ Franc Mren, Franc Rozman, Franc Bukovec). Za vse vozače je preskrbljeno varstvo. Izobraževalna skupnost pokriva stroške za to dejavnost v vrednosti 8.240 delovnih ur letno.

Vzgojnoizobraževalni program osnovnih šol izvaja 409 učiteljev; od tega jih ima 177 srednjo izobrazbo, 156 višjo in 76 visoko izobrazbo. Ti prosvetni delavci opravijo v podaljšanem delovnem času še delo 64 manjkajočih učiteljev.

V naših šolah poučuje 56 učiteljev z neustrezno izobrazbo in trije upokojeni učitelji. Ob delu se za pridobitev ustrezne izobrazbe izobražuje 43 učiteljev, od tega 35 na višjih in osem na visokih šolah. Izobraževalna skupnost štipendira študij 69 učiteljem, od tega 55 na srednji, 14 pa na višjih in visokih šolah.

Delo osnovnih šol vodi 12 ravnateljev in 11 pomočnikov ravnateljev (OŠ Valentin Vodnik ima 2 pomočnika ravnatelja — nad 2000 učencev), ki imajo letno 1.053 pedagoških ur učne obveznosti.

V vzgojnoizobraževalno delo osnovnih šol vključujemo tudi 26 delavcev šolske svetovalne službe, in sicer: 7 psihologov, 6 socialnih delavcev, 4 pedagoge in 9 knjižničarjev. Računovodsko-administrativnih delavcev je 29, tehnično osebje pa šteje 85 delavcev (hišniki, kurjači, snažilke).

Šolska dejavnost se odvija v 18 stavbah; v občini je 16 telovadnic (13 velikih in 3 male), en bazen in 10 šolskih kuhinj. Z zakonom določene smotre in naloge

	Plan 1976	Realizacija 1976	%
I. SREDSTVA			
— Dohodek iz prispevne stopnje iz BOD 3,63	105.077.542,00	111.938.833,10	106,53
— Prenos iz leta 1975			
— Prispevek iz prilivanja			
SKUPAJ SREDSTVA	105.077.542,00	111.938.833,10	106,53
II. RAZPOREDITEV SREDSTEV			
OŠ Alojz Kebe	4.711.728,10	4.711.728,10	100,00
OŠ Franc Bukovec	6.361.309,25	6.361.309,25	100,00
OŠ Franc Marn	3.781.106,95	3.781.106,95	100,00
OŠ Franc Rozman	5.271.268,75	5.271.268,75	100,00
OŠ Hinko Smrekar	5.120.338,45	5.120.338,45	100,00
OŠ Rihard Jakopič	7.039.436,55	7.039.436,55	100,00
OŠ Simon Jenko	1.834.093,45	1.834.093,45	100,00
OŠ Stane Kosec	4.381.284,35	4.381.284,35	100,00
OŠ Tine Rožanc	3.456.279,80	3.456.279,80	100,00
OŠ Valentin Vodnik	12.145.845,65	12.145.845,65	100,00
OŠ Zvoko Runko	5.106.130,15	5.106.130,15	100,00
OŠ Ivan Novak-Očka	3.908.175,80	3.908.175,80	100,00
Amortizacija nepremičnin 25 %	609.971,45	615.183,80	100,85
Razširjena dejavnost — novi odd. OŠ	781.605,00	781.605,00	100,00
Celodnevna OŠ v letu 1976 — novi oddelki	125.517,00	125.517,00	100,00
1. SKUPAJ OSNOVNE ŠOLE	64.634.090,70	64.639.303,05	100,01
V letu 1976 je občinska izobraževalna skupnost financirala tudi vzgojno dejavnost v vzgojnoizobraževalnih organizacijah in sicer v višini 20.895.720,30 din.			
2. SKUPAJ VVO		20.895.720,30	
3. Za stroške skupnih nalog pri MIS Ljubljana		15.499.230,60	
Skupne naloge so:			
— Vzgojni zavod Janez Levec			
— Glasbene šole			
— Osnovna šola za odrasle			
— Dom Malči Belič — za osnovnošolske otroke			
— Pionirski dom			
— Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše			
— Kadrovske štipendije			
— Dopolnilno strokovno izobraževanje zaposlenih prosvetnih delavcev			
— Investicijsko vzdrževanje in			
— Mala šola			
SKUPAJ STROŠKI	101.157.303,25	101.034.253,95	99,88
4. Za prelivanje ostalim občinskim izobraževalnim skupnostim		2.724.497,55	
SKUPAJ RAZPOREJENA SREDSTVA	101.157.303,25	103.758.751,50	
OSTANEK SREDSTEV 31. 12. 1976		8.180.081,60	

uresničujejo osnovne šole razen pri pouku tudi pri drugih vzgojnoizobraževalnih dejavnostih, med katere uvrščamo najprej prostovoljne — interesne dejavnosti učencev. V raznih krožkih, kamor se učenci vključujejo po svojih interesih, sposobnostih in nagnjenju, dela v naši občini 6.310 otrok, to je 75 % (na športnem področju 41 %, na estetsko vzgojnem 37 %, na tehničnem 22 %). Ker vemo, da je prav delo krožkov motivirano le, če najde svojo afirmacijo tudi v dejavnosti, potem iz teh podatkov upravičeno sklepamo na to, da so naše šole z ožjim in širšim okoljem močno povezane, da delujejo in živijo s krajani ustrežne skupnosti.

Sredstva za šolsko prehrano otrok v finančnem načrtu za leto 1976 iz znanih razlogov niso bila predvidena oziroma zagotovljena. Izobraževalna skupnost je pokrila le stroške prehrane za socialno ogrožene otroke za mesece september—december 1976 v višini 770,00 din na otroka.

Za realizacijo programa v letu 1976 je občinska izobraževalna skupnost zagotovila šolam naslednja finančna sredstva (podatki iz zaključnega računa izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška za leto 1976): (Glej tabelo na str. 13).

Ostanek sredstev v višini 8.180.081,60 din se prenese v leto 1977 v skladu z družbenim dogovorom o razporejanju dohodkov v letu 1976, ker presega dovoljeno porabo.

V letu 1976 so bile v okviru sprejetih smernic in letnega programa uspešno realizirane naslednje naloge in cilji:

Na področju izvajanja osnovnošolskega pouka so bili usmerjeni naporji k dvigu kvalitete pouka in k nadaljnjemu zmanjševanju osipa, ki je znašal v šolskem letu 1971/72 21,63 %, v šolskem letu 1975/76 pa le še 6,59 %. Dosežen je bil tudi lep učni uspeh, saj je v šolskem letu 1975/76 napredovalo od 8.154 učencev 99,37 % vseh učencev.

Zabeležen je bil tudi videh napredek v procesu podružbljanja šole, ki se odraža v uspešnem sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami in s temeljnimi organizacijami združenega dela. Pri tem se je načelo odprtosti šole uresničevalo v konkretizaciji vzgojnih smotrov prek različnih interesnih in drugih dejavnosti, pionirske in mladinske organizacije in šolskih društev, v okviru poklicnega usmerjanja, v obrambni vzgoji ter v ohranjanju in razvijanju tradicij NOB.

Na področju investicijskih vlaganj se je v letu 1976 iz sredstev I. samoprispevka ter iz sredstev skupnosti za otroško varstvo in proračuna občine pričela programirana izgradnja osnovne šole v Kosezah z 18 učilnicami in drugimi pripadajočimi prostori. Iz sredstev samoprispevka II pa se bo v letu 1977 dokončala II. faza izgradnje OŠ Koseze — dodatnih šest učilnic, tako da bo OŠ Koseze s 24 učilnicami predana svojemu namenu 1. 9. 1977, kjer bo organiziran celodnevni pouk.

Pri osnovni šoli Zvonko Runko se je v skladu s programom samoprispevka I za leto 1976 pričela izgradnja prizidka s telovadnico, s katerim bo ta šola pridobila tudi manjkajoči učni prostor. Med pomembne investicije iz programa samoprispevka I in II sodi tudi izgradnja prizidka pri OŠ Franc Marn Vodice.

Vzgojnoizobraževalni rezultati osnovnih šol v občini

V šolskem letu 1975/76 se je šolska mreža in struktura šol s pridobitvijo novih šolskih prostorov spreminila: ena šola je iz nepopolne osnovne šole prerasla v popolno, na novo je bila ustanovljena ena šola, medtem ko je mreža in struktura podružničnih šol enaka.

V kombiniranih oddelkih imajo pouk učenci podružničnih šol Topol od prvega do osmega razreda in Skaručna od prvega do drugega razreda.

Struktura šol in število učencev

	Popolne samostojne šole	Centralne šole	Podružnične šole			skupaj
			popolne	komb. p. nepopolne	nekom. nepopolne	
Štev. šol	10	2	1	1	2	16
Štev. oddelkov	235	38	4	1	6	284
Štev. učencev od 1. do 4.	3.716	524	26	16	139	4421
Štev. učencev od 1. do 8.	3.126	570	37	—	—	3733

Število učencev v osnovnih šolah stalno narašča. V zadnjih petih letih od 6.823 v šolskem letu 1971/72 do 8.154 v šolskem letu 1975/76; to je za 1.326 učencev oziroma v zadnjem letu za 241 učencev.

Učni uspeh

V šolskem letu 1975/76 je napredovalo 99,37 % vseh učencev. Neuspešnih je bilo 51 ali 0,63 %.

V odstotkih izražen uspeh je za 0,11 % nižji od uspeha v preteklem letu. Ponavlja 10 učencev več kot prejšnje leto, po popravni izpitih pa so v primerjavi s preteklim letom le tri negativne ocene manj.

Na lestvici doseženih učnih uspehov po občinah v organizacijski enoti Ljubljana je občina Šiška v tem letu na 7. mestu (lani na 10. mestu). Splošni uspeh je za 0,27 % boljši od poprečja OE v letu 1975/76 in za 0,94 % boljši od republiškega poprečja v letu 1974/75.

Med ljubljanskimi občinami so šole v občini Šiška po uspehu v tem letu na drugem mestu z 0,27 % nižjimi uspehi od občine z najboljšim uspehom.

Uspeh posameznih šol v okviru občine je razviden iz naslednje tabele:

Občina	Št. vseh učencev	Napreduje		Ne napreduje		Osip	
		štev.	%	štev.	%	štev.	%
R. Jakopič	991	971	97,9	20	2,1	6	4,2
Z. Runko	597	593	99,3	4	0,7	2	3
Hinko Smrekar	769	765	99,4	4	0,6		
V. Vodnik	1.888	1.886	99,9	2	0,1		
F. Rozman Stane	673	666	98,9	7	1,1		
A. Kebe	497	496	99,8	1	0,2		
Stane Kosec	374	371	99,2	3	0,8		
F. Bukovec	741	737	99,5	4	0,5		
Avugst Barle	88	88	100	—	—		
Janez Kalan	63	61	96,8	2	3,2		
Tine Rožanc	265	264	99,6	1	0,4		
Simon Jenko	235	235	100	—	—		
Franc Marn	353	351	99,4	2	0,6		
Utik	51	51	100	—	—		
Skaručna	16	16	100	—	—		
I. Novak-Očka	553	552	99,8	1	0,2		
SKUPAJ	8.154	8.103	99,37	51	0,63		

Od povprečnega uspeha občine odstopajo osnovna šola Rihard Jakopič z 1,45 %, Franc Rozman-Stane z 0,47 % in podružnična šola Janez Kalan z 2,57 % nižjim uspehom. Na podružničnih šolah Skaručna, Utik in Avugst Barle so izdelali vsi učenci.

Učni uspeh po razredih in predmetih:

Posamezni razredi se stodontotnemu uspehu približujejo po naslednjem vrstnem redu:

Razred	Napreduje	Razred bodo ponavljali ali niso izdelali	
		Štev. učencev	%
4.	99,81	2	0,19
3.	99,56	5	0,44
2.	99,54	5	0,46
1.	99,47	6	0,53
8.	99,44	5	0,56
6.	99,14	8	0,86
5.	99,06	9	0,94
7.	98,83	11	1,17

Najnižji učni uspeh je v 7. razredu. V drugem razredu sta bila dva kategorizirana učenca, ki še nista bila prešolana na posebno šolo.

V osmem razredu je imelo 24 učencev popravne izpite, 20 jih je popravni izpit že uspešno opravilo.

Razmerje v številu učencev, ki ne napredujejo, je med nižjo in višjo stopnjo 18:33 v korist nižje stopnje, ki se kaže tudi v razmerju števila vseh negativnih ocen. Negativnih ocen je 224.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Število negativnih ocen	8	7	14	15	40	51	81	8

Število negativnih ocen se s prehodom na predmetno stopnjo skokovito poveča in doseže višek v 7. razredu, kjer je 27% vseh negativnih ocen, ter ponovno upade v 8. razredu.

Negativne ocene po predmetih v zadnjih treh letih prikazuje naslednja razpredelnica:

	SL	SND	SN	FI	KE	BI	MA	SD	ZE	ZG	SH	TUJ. J.	VSEH
1973/74	45	3	4	10	12	7	91	2	19	14	—	38	248
1974/75	40	1	1	6	8	6	112	1	4	4	1	43	227
1975/76	45	2	2	4	7	1	105	3	2	5	—	49	224

Glede na številne opravljene ure dopolnilnega pouka in že dolgoletne napore učiteljev in vodstev šol za večjo učinkovitost pouka in uveljavljanje novih pogledov na napredovanje učencev, za kvalitetno vzgojnoizobraževalno delo, za reševanje prav vsakega učenca, preseneča dejstvo, da v številu negativnih ocen pri predmetih slovenski jezik, matematika in tuji jezik v zadnjih treh letih ni zaznati pozitivnih premikov na nekaterih šolah. Mnoge šole dokazujejo, da je pri pouku in drugih dejavnostih, ki so prilagojene sodobnim didaktičnim principom, zlasti z vključevanjem individualizacije v vzgojnoizobraževalno delo, vendarle mogoče ob nezmanjšani učni zahtevnosti doseči minimalno znanje, ki je potrebno za napredovanje v višji razred oziroma pozitivno ocenjo. Osnovne šole: Ivan Novak-Očka, Alojz Kebe, Tine Rožanc, Stane Kosec, Hinko Smrekar, Simon Jenko in Valentin Vodnik pri teh predmetih nimajo negativnih ocen ali pa je njih število minimalno.

Šolske svetovalne službe

Poleg učitelja imajo pomembno vlogo v prizadevanjih za napredovanje učencev z učnimi težavami delavci šolske svetovalne službe, saj pomagajo učitelju diagnosticirati težave in izbrati najustreznejše rešitve za doseg cilja.

Šolske svetovalne službe (pedagogi, psihologi, socialni delavci) izvršujejo pomembne naloge zlasti pri usmerjanju učencev v nadaljnje šolanje ter pri usmerjanju učencev v poklice, testiranje otrok pred vstopom v osnovno šolo in spremljanje učencev skozi učnovzgojni proces v času osemletnega obveznega šolanja.

Fakultativne dejavnosti

Za posebno nadarjene učence skrbijo šole ponekod bolj, drugod manj v okviru pouka tako, da učitelji delo in zahtevnost diferencirajo glede na sposobnost učencev. Učenci si lahko znanje poglobljajo že v okviru fakultativnih dejavnosti in dodatnega pouka.

Hotenja in potrebe šol po večjem obsegu dodatnega pouka in fakultativnih dejavnosti največkrat ni mogoče uskladiti s prostorskimi, finančnimi in kadrovskimi pogoji.

Spričo družbenih potreb po kadrih s tehnično izobrazbo bi morali posvečati razvoju krožkov večjo pozornost,

ker opravljajo hkrati tudi funkcijo usmerjevalca v te poklice. Toda le tri šole imajo po dve tehnični delavnici, v katerih poteka tudi pouk tehnične vzgoje po predmetniku. Od 15 delavnic so le tri opremljene po normativih. Strokovno usposobljenih učiteljev za tehnično vzgojo je bilo v letu 1975/76 šest, devet učiteljev ni imelo ustreznih kvalifikacij.

Fakultativno gospodinjstvo obiskuje v 7. razredu 624 učencev, v 8. razredu 579. Za gospodinjstvo je na šolah devet strokovno usposobljenih učiteljev. Šole nimajo ustreznih učilnic. Osem šol ima prirejene učilnice, le tri pa opremljene po normativih. Ena šola učilnice za gospodinjstvo sploh nima.

Generacijski osip v šolskem letu 1975/76

Z izboljševanjem splošnega učnega uspeha upada tudi generacijski osip. Od 879 učencev, ki so se pred osmimi leti vpisali v prvi razred, jih 58 ali 6,59% ni prišlo v osmi razred.

Sedem teh učencev je letos uspešno zaključilo 6. razred.

Od učencev, ki so v šolskem letu 1975/76 obiskovali šolo deveto leto jih je bilo: v 7. razredu 7, v 8. razredu 69, skupaj 76. Napredovalo jih je kar 72.

Od 87 učencev, ki v preteklem letu po osmih letih šolanja niso prišli v 8. razred, nima končane osnovne šole le vsega 18 učencev.

Podaljšano bivanje

Število učencev, zajetih v podaljšano bivanje, se je dvignilo od 1401 učenca v šolskem letu 1974/75 na 1668 oziroma 20,45% vseh učencev. Če k temu številu prištejemo še 695 učencev v celodnevni šolah, je deležno razširjenega družbenega varstva še 28,97% učencev osnovnih šol v občini Siška.

Šole ne morejo sprejeti vseh, ki želijo v podaljšano varstvo. Sprejemajo večinoma učence nižjih razredov, ki potrebujejo varstvo in oskrbo, ker sta oba starša zaposlena, ker so otroci samohranilcev ali brez staršev.

Učni uspehi v podaljšanem bivanju so dobri. Napreduje 99,52% učencev, razreda ni izdelalo 8 učencev.

Na kvaliteto učnega uspeha neugodno vplivajo nekateri problemi:

— kadrovski — učitelji z neustreznim strokovnim znanjem;

— organizacijski — kombinirani oddelki iz dveh, treh, štirih in več razredov. Nekombiniranih oddelkov je bilo 30, 28 kombiniranih iz dveh razredov, 7 iz treh in 7 iz štirih in več razredov;

— materialni — pogoji za pestrejšo in bolj zdravo rekreacijo (ni telovadnic, zunanjih površin).

Reševanje materialnih problemov podaljšanega bivanja šole v okviru svojih možnosti usmerjajo tako, da hkrati ustvarjajo pogoje za prehod na celodnevno šolo.

O skrbi šol za prehrano otrok pričajo naslednji podatki:

Na področju občine se ne hrani v šoli 382 učencev (4,68 %). 3467 učencev (42,8 %) prejema na šoli malico in kosilo. 179 učencev prejema samo kosilo (2,19 %) in 4126 (50,60 %) samo malico.

Celodnevna šola

Na celodnevno delo so v tem šolskem letu v občini Ljubljana-Siška prešle tri šole: 1. 9. 1975 osnovna šola Stane Kosec, Smartno, v drugem polletju 1. razred osnovne šole Alojz Kebe v Šentvidu in osnovna šola Tine Rožanc Pirniče. S 1. 9. 1977 pa bo prešla na celodnevno delo tudi novoustanovljena osnovna šola Košeze in sicer z vsemi oddelki (predvidoma 24 oddelkov).

Prehod na celodnevno šolo je terjal tako v fazi priprav kot pozneje v prvem letu delovanja od učiteljskih zborov izjemne napore. Prilagoditi so se morali spremenjenim pogojem in razporeditvi dela. Spoprijemali so se s kadrovskimi težavami, kar se je odražalo v preveliki obremenjenosti posameznikov. Usposabljanje so se morali za nove oblike in metode dela.

Za nadaljnjo vsebinsko rast celodnevnih osnovnih šol je v bodoče pomembno usmeriti pozornost zlasti:

- v razvoj samouprave učencev,
- v skrbnejše programiranje izrabe usmerjenega prostega časa in
- v dvig kvalitete samostojnega učenja.

Prostovoljne dejavnosti

V različne oblike dejavnosti, ki so učence angažirale za daljše ali krajše obdobje ali občasno ob izvajanju določenih akcij, je bilo zajetih 75,89 % učencev. Šole nimajo primernih pogojev, zlasti pa ne dovolj mentorjev, da bi jih kvantitativno še širše zastavile.

Iz vrst učiteljev je 194 mentorjev, zunanjih sodelavcev pa je 36.

Šole so organizirale vrsto dejavnosti, med drugim: jugoslovanske pionirske igre, vesela šola, bralna značka, tekmovanja iz matematike, tujih jezikov, športna tekmovanja, druge delovne akcije (občasne ali stalne akcije v šoli in krajevni skupnosti), zbiralne akcije, akcije za varstvo okolja in narave, javni nastopi, javne razstave, koncerti itd.

Z zunanjimi mentorji bi šole lahko popestrile področja dejavnosti in še v večji meri zadovoljevale interese učencev. Kvalitetno zastavljene prostovoljne dejavnosti lahko na učence pozitivno učinkujejo v smislu širše zasnovanih družbenih smotrov, zato so šole dolžne posvetiti vso skrb vsebinskemu oblikovanju prostovoljnih dejavnosti, vendar pa za izvedbo programov niso odgovorne samo šole, temveč je potrebna podpora vsega družbenega okolja.

Pedagoško vodenje šol

Pedagoška služba je ugotavljala, da so ravnatelji kot pedagoški vodje skrbeli za marksistično idejno naravnost vzgojnoizobraževalnega procesa, za aktivno vlogo učencev v njem in za čim boljše izkoriščenost učil in učnih pripomočkov, s katerimi šole razpolagajo.

Del teh prizadevanj se odraža v hospitacijskih šolah. Njihovo število je v občinskem merilu precej visoko: ravnatelji šol so pri učiteljih hospitalirali 228-krat, pomočniki 185-krat, učitelji med seboj pa 513-krat. Hospitalizacije so konkretizacija prizadevanj za sodobno in angažirano šolo, ki daje učiteljem kritičen pogled na delo, hkrati pa tudi spodbudo za nadaljnja prizadevanja; ravnateljem in njihovim pomočnikom pa hospitalizacije odpirajo možnost za učinkovito usmerjanje pedagoškega dela posameznikov, strokovnih aktivov na šoli in učiteljskega zbora.

Usmeritev dela učiteljskih zborov je bila dokaj različna. Nekateri so bili pretežno usmerjeni k praktičnemu razreševanju vsakodnevnih pedagoških problemov, drugi pa so jih razreševali poglobljeno ob študiju ustrezne literature.

Podobna ugotovitev kot za delo učiteljskih zborov velja tudi za delo strokovnih aktivov na šolah. V tem šolskem letu se je predvsem okrepilo samoupravno delovanje šol. Samouprava učencev je prerasla stare okvire, vseeno pa se samoupravljanje kot pedagoško načelo še ni dovolj uveljavilo v vzgojnoizobraževalnem procesu.

Močnejše so zaživel sveti staršev, ki šolam marsikje že pomagajo razreševati šolsko problematiko. Proces podružbljanja šole se kaže v vedno uspešnejšem sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami in ponekod s temeljnimi organizacijami združenega dela. Načelo odprtosti šole se uresničuje s konkretizacijo smotrov različnih interesnih in drugih dejavnosti pionirske in mladinske organizacije in šolskih društev, poklicnega usmerjanja, obrambne vzgoje ter ohranjanja tradicij NOB in razvijanje humanizma.

Samostojno ali skupaj z organizacijami in društvi v krajevni skupnosti so šole prirejale proslave ob spominskih dnevih, koncerte, likovne razstave, različna športna in druga tekmovanja in se udeleževale humanitarnih in drugih akcij. Učitelji so pokazali pri tem veliko mero pripravljenosti in zavzetosti.

Nekateri nerazrešeni problemi ostajajo ovira za hitrejšo uveljavljanje take šole, kot jo zahtujejo pomembni družbeni dokumenti zadnjega časa. Na območju občine bo treba poleg prostorskih težav rešiti problem strokovne zasedbe delovnih mest, kjer je kvalifikacijska struktura kadra še posebej slaba (matematika, tehnična vzgoja in podaljšano bivanje). S tem bo vzgojnoizobraževalni proces ne le kvalitetnejši, ampak bo omogočen tudi naravnejši in hitrejši prehod v celodnevno osnovno šolo.

PROGRAMSKI CILJI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Izobraževalna skupnost je kot osnovo za nadaljnji razvoj vzgoje in izobraževanja opredelila naslednje cilje in naloge:

— večja učinkovitost in kvaliteta vzgojnoizobraževalnega dela, da bi tako še več prispevali k rezultatom splošnega družbenega razvoja;

— enaki pogoji za vzgojo in izobraževanje otrok, ne glede na njihov socialni položaj;

— ustrezno število strokovno usposobljenih in družbeno angažiranih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja;

— izgrajevanje samoupravnih odnosov na področju vzgoje in izobraževanja in krepitev sodelovanja z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

Opredelitev in časovna razporeditev prioritarnih nalog pri nadaljnjih investicijah na področju vzgoje in izobraževanja, smotrno gospodarjenje in načrtovanje na vseh ravneh in v vseh oblikah vzgojnoizobraževalnega dela.

Zagotoviti moramo, da bodo vsi šoloobvezni otroci v osmih letih uspešno končali osnovno šolo. Postopno moramo odpraviti osip, kar bomo dosegli z nadaljevanjem naslednjih akcij:

- z intenzivnejšim vključevanjem otrok v različne oblike organizirane predšolske vzgoje;
- s preverjanjem zrelosti otrok pred vstopom v šolo;
- s postopnim uvajanjem celodnevne šole (načrtujemo letno prehod ene šole na celodnevno šolo);
- z večjo individualizacijo pouka;
- s povečano skrbjo za odpravljanje različnih motenj v razvoju otrok;
- s širjenjem in večjo kvaliteto interesnih dejavnosti učencev;
- s kvalitetnejšo organizacijo in vsebino dopolnilnega pouka;
- z izvajanjem inovacij pri vzgojnoizobraževalnem delu;
- s strokovnim pedagoškim in družbenopolitičnim usposabljanjem pedagoških delavcev.

Glasbene šole, Pionirski dom in svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, se morajo s svojim delom tesneje in neposredno vključiti v dejavnost vzgojnovarstvenih zavodov in osnovnih šol.

Glasbene šole morajo postati strokovni nosilec glasbene vzgoje v VVO in OŠ.

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, naj v svojem nadaljnjem delu postane strokovni povezovalac in animator dela svetovalnih služb (psihologov, pedagogov, socialnih delavcev) v VVO in osnovnih šolah.

Pionirski dom se mora v svojem delu orientirati k šolam, vzgojnovarstvenim organizacijam oziroma k najtesnejši programski in poslovni povezanosti z dejavnostjo sorodnih kulturnih in kulturno-vzgojnih institucij, društev in organizacij.

Na področju usmerjenega izobraževanja bo izobraževalna skupnost na podlagi potreb po kadrih v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah združenega dela spodbujala razvoj usmerjenega izobraževanja in ustanavljanje posebnih izobraževalnih skupnosti. Posebej si bomo prizadevali za vključevanje delavcev v usmerjeno izobraževanje ob delu in za delo ter spodbujali ustanavljanje izobraževalnih centrov v delovnih organizacijah. S tem bomo pripomogli k uresničevanju ciljev za izboljšanje kvalifikacijske sestave zaposlenih v organizacijah združenega dela.

Na področju uresničevanja sprejetih srednjeročnih ciljev, bomo v letu 1977 prek občinske izobraževalne skupnosti zagotavljali sredstva za izvajanje:

- obveznega programa osnovne dejavnosti v OŠ in VVZ v občini in v Ljubljani ter prek vzajemnosti in solidarnosti za financiranje te dejavnosti, ki jo izvaja republiška izobraževalna skupnost;
- obveznega razširjenega programa, v katerega bo v letu 1977 zajet povečan obseg dejavnosti, upoštevajoč novozgrajene OŠ in VVZ objekte na območju občine (VVZ Litostroj, prizidek OŠ Koseze, novogradnja — OŠ Zvonko Runko, prizidek — OŠ Franc Marn, Vodice, prizidek) ter povečan obseg dejavnosti, ki je posledica povečanega naravnega prirastka in doselitvenega priliva predšolskih in osnovnošolskih otrok v VVZ in OŠ ter s tem povečanega števila oddelkov v osnovnih šolah in vzgojnovarstvenih zavodih;
- dogovorjenega razširjenega programa, da bi tako pravočasno razrešili vprašanje zagotavljanja sredstev

za sofinanciranje izvajanja šolske prehrane s posebnim poudarkom zagotavljanja sredstev za financiranje prehrane socialno prizadetih otrok in izvajanje prehrane v celodnevni osnovni šoli.

V okviru prioritarnih nalog bomo na področju vzgoje in izobraževanja tudi:

- usmerjali napore v nadaljnje tesnejše povezovanje vseh SIS, ki v svojih programih zajemajo določene skupne naloge pri izvajanju za vsestranski razvoj predšolskih in osnovnošolskih otrok;
- dosledno izvajali racionalizacijo dela v vzgojnoizobraževalnih organizacijah in uresničevanje že sprejetih obveznosti pri izvajanju stabilizacijskih programov;
- pospeševali štipendijsko politiko in usmerjevali napore k postopnemu materialnemu izboljševanju pogojev dela in hitrejšemu reševanju stanovanjske problematike zaposlenih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja;
- usmerjali napore v izoblikovanje programskega koncepta za nadaljnji razvoj usmerjenega izobraževanja v občini, izhajajoč iz sedanjih in bodočih potreb združenega dela;
- v skladu s srednjeročnim programom razvoja realizirali prehod najmanj ene izmed osnovnih šol na celodnevni pouk.

V letu 1977 bomo na področju nadaljnjega pridobivanja učnega prostora za izvajanje osnovnošolskega pouka:

- pridobili novo osnovno šolo v Kosezah (18 učilnic, velika in mala telovadnica, zaklonišče, kuhinja za 1000 obrokov), za kar so zagotovljena potrebna finančna sredstva iz samoprispevka I, iz sredstev skupnosti za otroško varstvo in iz sredstev proračuna občine v višini 35.000.000 dinarjev, upoštevajoč oceno vseh stroškov;
- zgrajen bo prizidek pri osnovni šoli Zvonko Runko, s katerim bo ta šola pridobila sedem učilnic za izvajanje predmetnega pouka na višji stopnji, veliko in malo telovadnico, večnamenski prostor in zaklonišče. Sredstva v višini 19.000.000 dinarjev so zagotovljena iz samoprispevka I, iz sredstev skupnosti za otroško varstvo in sredstev proračuna občine;

— pri osnovni šoli Franc Marn Vodice bo predan namenu prizidek s telovadnico, kuhinjo za 500 obrokov, jedilnico, večnamenskim prostorom in zakloniščem. Za realizacijo te gradnje bodo zagotovljena sredstva v višini 14.000.000 dinarjev in soudeležba skupnosti za otroško varstvo iz proračuna občine;

— predana bo namenu tudi druga faza izgradnje osnovne šole v Kosezah s 6 učilnicami. Potrebna sredstva v višini 5.000.000 bodo zagotovljena iz samoprispevka II.

Prek občinske izobraževalne skupnosti bodo usmerjeni naporji tudi v zagotavljanje finančnih sredstev v cilju postopne sanacije in realizacije najnujnejših povelj na obstoječih osnovnošolskih objektih.

Prek mestne izobraževalne skupnosti bo občinska izobraževalna skupnost združevala finančna sredstva za uresničevanje nalog in ciljev, ki so skupnega pomena za Ljubljano, prek izobraževalne skupnosti SR Slovenije pa bodo združevali sredstva v okviru izvajanja programa, ki temelji na vzajemnosti in solidarnosti in zajema sofinanciranje manj razvitih področij v SR Sloveniji.

NEKATERI PROBLEMI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Nekatere specifičnosti in odprti problemi na področju vzgoje in izobraževanja v občini Ljubljana-Siška:

Program vzgojnoizobraževalnih organizacij in posredno tudi izobraževalne skupnosti je praktično zakon-

sko opredeljen. Pri tem gre za predmetnik, učne načrte, normative, učno obveznost in podobno. Na vsebino tega programa in njegov obseg ima SIS za izobraževanje premalo vpliva.

Svobodna menjava dela in samoupravno dogovarjanje o sredstvih za financiranje zakonsko obveznih programov imajo za to objektivno zožen »manevski«
prostor.

Tako kot vsi delovni ljudje imajo tudi delavci v vzgoji in izobraževanju ustavno pravico in dolžnost dogovarjati se o nagrajevanju dela, o nagrajevanju po rezultatih dela, o nagradah za življenjske in delovne jubileje, o sredstvih za regresiranje prehrane in podobno. Rezultat dogovarjanja so ustrezni samoupravni sporazumi, ponujeni kot instrument za izenačevanje družbenoekonomskega položaja delavcev v vzgoji in izobraževanju z delavci na drugih področjih v združenem delu in seveda hkrati kot možnost, pač v okviru ustvarjenih sredstev.

Tudi ti samoupravni sporazumi so obveznost, v svobodni menjavi dela se dogovarjamo, v kakšni meri jih lahko realiziramo. In ta realizacija je na področju osnovnega šolstva v Ljubljani približno 84% — izračunana na PND v gospodarstvu. Vrednost točke, ki je osnova za izračun OD prosvetnih delavcev je znatno manjša kot bi morala biti, s tem pa je tudi povečan razkorak pri delitvi osebnih dohodkov in, zlasti še nagrajevanje po delu.

Dejstvo je, da bomo morali to vprašanje razrešiti ob dogovarjanju o programih SIS za leto 1977. Zagotovitev sredstev za financiranje programa razširjene obvezne dejavnosti (povečan priliv otrok v OŠ, intenzivna gradnja objektov OŠ in VVZ iz samoprispevka itd.) v pogojih dokaj mehanično limitirane porabe povzroča vzgoji in izobraževanju vrsto problemov, s katerimi se srečujemo iz leta v leto in jih še do sedaj nismo razrešili.

Izobraževalna skupnost občine Ljubljana-Siška, kakor tudi ostale občinske izobraževalne skupnosti v Ljubljani, že v preteklem letu niso mogle zagotoviti sredstev za pokrivanje po zakonu določene minimalne amortizacije po revalorizaciji osnovnih sredstev. Osnovne šole torej ne izpolnjujejo zakonske obveznosti, rezultat so terjatve do SIS, ki za to nimajo kritja. Nedvomno je tudi to problem, ki se ga bomo morali lotiti v letu 1977.

Kadrovska problematika

Reševanje kadrovskega vprašanja na področju vzgoje in izobraževanja je zaradi pomembnih nalog, ki jih družbeni dokumenti in resolucije postavljajo pred to področje, ena od nalog, ki jim bomo morali posvetiti večjo skrb in jo začeti bolj načrtno reševati.

Glede na strokovno zasedenost pouka v šolskem letu 1975/76 je poučevalo v naših osnovnih šolah 87% prosvetnih delavcev z ustrezno izobrazbo.

V letu 1976 je izobraževalna skupnost občine Ljubljana-Siška prek mestne izobraževalne skupnosti Ljubljana štipendirala 71 štipendistov.

Štipendisti so vpisani na gimnazijo pedagoške smeri, v vzgojiteljski šoli ter na pedagoški akademiji in visoki šoli za telesno kulturo.

Poprečna štipendija v letu 1976 je znašala za srednje šole 950 din, za višji in visoke šole pa 1.190 din. Na območju občine Ljubljana-Siška se je v letu 1976 zaposlilo 20 štipendistov, ki so zaključili šolanje.

V srednjeročnem obdobju bo potrebno posvetiti vso skrb za izboljšanje kadrovske strukture v osnovnih šolah. Posebno pomoč pri študiju je treba nuditi prosvetnim delavcem, ki se izobražujejo ob delu. V letu 1976 so si z različnimi oblikami pomoči (študijski dopust, povrnitev stroškov vpisnine za študij, zmanjšano učno obveznostjo, nagrado za opravljene izpite in diplomu)

pridobili štirje prosvetni delavci predpisano strokovno izobrazbo. Študij pa dokončuje z omenjenimi olajšavami 12 prosvetnih delavcev.

Tudi delovne organizacije na vseh ravneh vzgojno-izobraževalnega dela bodo morale prevzeti neposredno in večjo odgovornost za usmerjanje učencev v učiteljski poklic.

Vsi ti ukrepi pa le delno rešujejo položaj in bodo vse manj učinkoviti, če dela delavcev, zaposlenih v vzgojnoizobraževalnih organizacijah v procesu svobodne menjave dela ne bodo ustrezno vrednotili.

Prosvetnim delavcem moramo izboljšati družbeno-ekonomski položaj, da bo postal ta poklic zanimiv za širši krog ljudi, predvsem pa, da bomo obdržali vse kvalitetne učitelje v šolah.

Področje napredovanja je pri prosvetnih delavcih, kot tudi v širši družbeni skupnosti v celoti neizdelano. Tu mislimo predvsem na napredovanje v stroki. Sistem napredovanja mora biti najtesneje povezan s kvaliteto dela učiteljev in z nagrajevanjem po rezultatih dela.

Osnovne kriterije bi morale izdelati strokovne službe zavoda SRS za šolstvo.

Materialni položaj

Kljub temu, da ni moč zanikati naporov naše družbe za razvoj vzgoje in izobraževanja, da ne moremo mimo bistvenih in kvalitetnih vsebinskih premikov, ki smo jih dosegli na tem področju, pa smo še premalo odločni, zavzeti in organizirani za reševanje nekaterih materialnih problemov na tem področju.

Praviloma rešujemo probleme le parcialno in načrtno ter drobimo že tako majhna sredstva. Zato bo potrebno zagotoviti postopno in načrtno reševanje problemov.

Nagrajevanje prosvetnih delavcev

Nagrajevanje prosvetnih delavcev že nekaj let močno zaostaja za gospodarstvom in je v okviru družbenih dejavnosti na zadnjem mestu.

V decembru 1976 je bila izvršena valorizacija osebnega dohodka, v skladu s 14. členom družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1976, s tem pa tudi usklajevanje sredstev za izvedbo programa izobraževalne skupnosti občine Ljubljana-Siška za leto 1976. Kljub temu nagrajevanje po delu v vzgojno-izobraževalnih organizacijah ni bilo ustrezno rešeno, kar je razvidno iz naslednjih podatkov:

Poprečni OD na PND v družbenih dejavnostih je 2.738 din — 100%, osnovne šole pred povečanjem pa 2.415 din — 89,3%, osnovne šole po povečanju 2.610 din — 95,3%. Če pa upoštevamo podatek republiškega koordinacijskega odbora za razporejanje dohodka, da je poprečni osebni dohodek na PND na področju družbenih dejavnosti v prvih desetih mesecih 1976 že 2.801 din, pa je odstopanje od poprečja še večje. Povečanje je sicer usklajeno z dogovorjeno porabo sredstev za leto 1976, vendar je dejansko manjše zaradi nizke osnove za osebne dohodke v osnovnih šolah v prejšnjih letih.

Stanovanjska problematika

Stanovanjska problematika je tudi na področju vzgoje in izobraževanja pereča. Družbenih stanovanj šole v večini primerov nimajo. Osebni dohodek je tolikšen, da prosvetni delavec ne pride v poštev za solidarnostna stanovanja, pa vendar v veliki večini premajhen, da bi z namenskim varčevanjem zbral sredstva za nakup stanovanja, ker delovne skupnosti lahko odvajajo za stanovanjsko gradnjo le z zakonom določena sredstva in so zaradi relativno majhnih kolektivov krediti majhni.

S podporo širše družbene skupnosti in s samoupravnim združevanjem sredstev v okviru vzgojnoizobraže-

valnih organizacij bo treba ob gradnji stanovanjskih sosesk zgraditi stanovanja tudi za prosvetne delavce, s tem bi med drugim uspešneje uresničevali kadrovske politiko in povezanost šole z okoljem.

Materialno stanje

Od vseh sredstev, ki jih delovni ljudje združujejo pri izobraževalni skupnosti za uresničitev programa, gre le 7% za materialne stroške. Vsakoletno načrtovano povečanje sredstev za materialne stroške pa nikakor ne dohaja dejanskega povečanja teh stroškov.

Analiza porabe sredstev za materialne stroške pokaže naslednjo sestavo teh izdatkov:

- 34% ogrevanje,
- 20% amortizacija nepremičnin po minimalnih zakonskih stopnjah,
- 46% voda, elektrika, čistila in ostalo.

Tako materialno stanje onemogoča učinkovitejšo uvajanje modernizacije in inovacij v vzgojnoizobraževalni proces, ker dejansko ni sredstev za kakšno večjo nabavo učil.

Izobraževalna skupnost Ljubljana-Siška, kakor tudi ostale izobraževalne skupnosti v Ljubljani so na minimum zmanjšale sredstva za investicijsko vzdrževanje, ukinile sofinanciranje prehrane učencev, dodatke za materialne stroške šolam z dvoizmenskim poukom.

Poseben problem na področju vzgojnoizobraževalne dejavnosti na območju občine Ljubljana-Siška je povečanje števila prebivalstva in s tem tudi potrebe po družbenem standardu.

Dodatne obveznosti, ki so nastale z zgraditvijo novih stanovanjskih sosesk in s tem v zvezi tudi novih vzgojnoizobraževalnih objektov v okviru programa samoprispevka I ter povečanje števila učencev so nastale nove obveznosti (povečana amortizacija ter vsi ostali stroški), ki niso upoštevani v prispevni stopnji, niti v kriterijih za ugotavljanje dovoljene skupne porabe.

Zaključki

1. Za nadaljnje uresničevanje delegatskega sistema je potrebno:

— aktivirati posamezne delegacije v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, predvsem pa konference delegacij;

— izboljšati seznanjenost delegatov z gradivom in s problematiko na področju vzgoje in izobraževanja;

— tesnejše medsebojno sodelovanje s samoupravnimi organi samoupravnih interesnih skupnosti, izvršnim svetom, skupščino občine in družbenopolitičnimi organizacijami.

2. Za uspešen prehod šol na celodnevno delo moramo skupaj z zavodom SRS za šolstvo — OE Ljubljana:

— na osnovi izkušenj dosedanjega delovanja celodnevni šol dokončno oblikovati normative za normalno delo šole s celodnevni delom in enotno metodologijo za vrednotenje dela v COŠ;

— izdelati podrobno in celovito analizo stanja šol v občini in na njeni osnovi izdelati konkreten načrt prehoda na celodnevno delo;

— zagotoviti pogoje, da bi OŠ Koseze prešla na celodnevno delo s 1. 9. 1977, do leta 1980 pa v celoti tudi osnovna šola Alojz Kebe v Šentvidu in osnovna šola Zvonko Runko.

3. Za izboljšanje kadrovske sestave zaposlenih delavcev in pridobivanje novousposobljenih prosvetnih delavcev moramo:

— zagotoviti učinkovitejše uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki in s tem povečati vpliv delovnih ljudi na reformo celotnega usmerjenega izobraževanja;

— izdelati sistem napredovanja, ki bo slonel na kakovosti in rezultatih vzgojnoizobraževalnega dela;

— dosledno poklicno usmerjati mladino v skladu s potrebami združenega dela (kadrovske šole, deficitarni poklici).

4. Za ureditev materialnega položaja vzgojnoizobraževalnih organizacij je potrebno:

— storiti vse potrebne ukrepe, da se pedagoško delo delavcev v vzgojnoizobraževalnih organizacijah družbeno ustrezno ovrednoti že v letu 1977;

— izdelati celovit dolgoročni program za investicijsko vzdrževanje in zagotoviti sredstva za njegovo postopno in načrtno uresničevanje;

— samoupravno združevati sredstva v okviru vzgojnoizobraževalnih organizacij za hitrejšo in učinkovitejšo reševanje stanovanjske problematike;

— dodatno združevati sredstva v okviru finančnega načrta SIS (namensko) za hitrejšo razreševanje stanovanjske problematike prosvetnih delavcev.

5. V letu 1977 je treba s prenosom nalog in sredstev v zvezi z načrtovanjem in financiranjem vzgojnega dela v vzgojnovarstvenih organizacijah izobraževalne skupnosti v skupnost otroškega varstva omogočiti uresničevanje svobodne menjave dela v skupnosti otroškega varstva.

6. Do jeseni 1977 je treba razrešiti vprašanje racionalnejše organiziranosti v šolstvu in v VVZ tako, da se te organizacije organizirajo v dve OZD in formirajo skupne računovodske in svetovalne službe, izdelavo normativno pravnih aktov, pa preko skupne službe vseh SIS.

7. Dobro je treba razmisliti in pretehtati ali naj bi še v tem mandatnem obdobju zaradi boljšega in lažjega dela delegacij le-te razdelili v dve posebni delegaciji npr.:

— za izobraževanje in vzgojo, kulturo, telesno kulturo ter raziskovanje;

— socialno varstvo in zdravstvo.

Morda bi s tem odpravili preveliko razdvojenost med stičnimi in mejnimi področji. Večja razdrobljenost sedaj enovitih delegacij v posebne pa bi verjetno dovedla do še večje neenotnosti pri razreševanju problemov posameznih družbenih dejavnosti. Gotovo pa bi povzročila nove kadrovske in organizacijske probleme.

8. V letu 1977 bomo na področju nadaljnjega razvoja dejavnosti usmerjali napore:

— k nadaljnjemu poglobljanju in razvijanju socialističnega samoupravljanja na vseh področjih dejavnosti v cilju uspešnejšega reševanja posameznih vprašanj in zastavljenih ciljev;

— izenačevanju možnosti za uveljavljanje pravic do vseh oblik družbenega standarda;

— uresničevanju načel solidarnosti, vzajemnosti in medsebojnega razumevanja pri razreševanju nalog skupnega pomena v Ljubljani, v kateri je območje občine Ljubljana-Siška povezano v celoto tudi na področju nadaljnjega razvoja dejavnosti;

— dosledno uveljavljanje načel svobodne menjave dela, upoštevajoč vsebino in merila za izvajanje solidarnosti po že sprejetih kriterijih za posamezne vrste dejavnosti in racionalnosti v uporabi sredstev;

— združevanjem strokovnih funkcij in opravil v skupne strokovne službe TOZD s področja otroškega varstva in izobraževanja, v cilju racionalnejšega in učinkovitejšega opravljanja sprejetih nalog.

9. Na osnovi doseženih rezultatov ter na osnovi smernic za uresničevanje družbenega plana občine Ljubljana-Siška za obdobje 1976—1980 v letu 1977 in v skladu s srednjeročnim načrtom razvoja vzgoje in izobraževanja na območju občine Ljubljana-Siška je v letu 1977

posvetiti vso pozornost uresničevanju naslednjih ključnih ciljev in nalog:

— nadaljnji intenzivnejši razvoj samoupravnih družbenih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu, predvsem na področju uveljavljanja družbeno-ekonomskih osnov dohodkovnih odnosov, svobodne menjave dela in združevanja dela in sredstev ter izpopolnjevanje sistema samoupravnega družbenega planiranja;

— celovitejšo preosnovo obstoječega sistema nagrajevanja z usklajevanjem in izpopolnjevanjem samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za OD z doslednejšim uveljavljanjem principa nagrajevanja po rezultatih živega in minulega dela v skladu s prispevkom in v odvisnosti rezultatov dela in poslovanja temeljnih organizacij združenega dela;

— realizirati program samoprispevka I. in zagotoviti nove zmogljivosti za družbeno varstvo otrok tudi iz drugih virov;

— izpopolnjevati družbeno-ekonomske samoupravne odnose na osnovah procesa svobodne menjave dela v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti v skladu s sistemskimi določili zakona o združenem delu;

— sklenitev posebnega samoupravnega sporazuma med samoupravnimi interesnimi skupnostmi otroškega varstva, izobraževanja, socialnega skrbstva, zdravstva, telesne kulture in občinske zveze prijateljev mladine za sofinanciranje letovanja otrok in oddiha starejših občanov ter vzdrževanja objektov družbenega standarda, ki so v upravljanju občinske zveze prijateljev mladine občine Ljubljana-Šiška;

— realizirati program samoprispevka II. za leto 1977 s prioriteten pristopom k povečanju zmogljivosti osnovnošolskih, zdravstvenih in socialnovarstvenih objektov in domov za starejše občane;

— pospešeno in dogovorno je treba zagotoviti sredstva za investicijsko vzdrževanje šolskih objektov in realizirati program podaljšanega bivanja in celodnevne šole kot sodobne oblike osnovnošolske vzgoje ter jih razvijati do maksimalnih prostorskih in finančnih možnosti;

— spodbujati izobraževanje v skladu z družbenimi razvojnimi potrebami, zlasti s poklicnim usmerjanjem, s štipendijsko politiko in s stalnim izobraževanjem ob delu;

— ob dograjevanju družbeno-ekonomskega sistema vzporedno razvijati vse oblike informiranosti in informacijskih sistemov;

— izvajanje sistema varnosti, družbene samozaščite in ljudske obrambe v skladu s sprejetim zakonom o ljudski obrambi in zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah tako v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih kakor tudi v samoupravnih interesnih skupnostih.

10. Materialna osnova reformiranega usmerjenega izobraževanja, pedagoški delavci, lokacije in oblikovanje bodočih centrov usmejenega izobraževanja, prav gotovo terja usklajeno akcijo vseh zainteresiranih dejavnikov v občini, kakor tudi v Ljubljani, še posebej pa izobraževalnih skupnostih (le-te so že imenovala delovno skupino za pripravo projekta usmerjenega izobraževanja v Ljubljani, ki že dela). Zaradi dejstva, da je reforma šolstva nujna, zaradi potreb združenega dela in mora potekati v skladu s srednjeročnim programom družbeno-ekonomskega razvoja, pričakujemo in bo potrebna večja aktivnost zbora uporabnikov skupščine izobraževalne skupnosti ter zbora združenega dela skupščine občine Ljubljana-Šiška.

**Izvršni odbor skupščine
izobraževalne skupnosti
občine Ljubljana-Šiška**

Izvršni svet je poročilo obravnaval na 168. seji 11. 4. 1977 ter ga z določenimi spremembami dopolnil, in so vključene v predloženi čistopis poročila.

Izvršni svet predlaga, da skupščina občine na skupnem zasedanju s SIS za izobraževanje poročilo obravnava ter sprejme predložene zaključke kot sklepe za razreševanje iz poročila izhajajočih ugotovitev.